

Els fruits d'una aposta

La Generalitat de Catalunya, a través del CIDEM, ha guardonat quatre empreses catalanes amb el Premi a la Innovació Tecnològica 2002. Editorial Bosch, Tallers Mecànics Comas, Zanini Auto Group i Sony BCN Plant han vist així reconeguda la seva aposta per la innovació. Una pràctica que la nova Conselleria de Treball, Indústria, Comerç i Turisme s'esforça per fomentar.

“**L**a innovació és la forma que tenim de competir i continuar endavant, almenys en el nostre cas, que som una empresa petita.” Són paraules d'Albert Ferré, el director general d'Editorial Bosch, una de les quatre guardonades del Premi a la Innovació Tecnològica 2002, una distinció pel seu atreviment en un sector que precisament no destaca per dedicar recursos a la innovació ni per usar les noves tecnologies.

Ara fa sis anys, però, Albert Ferré va decidir anar contra corrent. L'Editorial Bosch està especialitzada en llibres sobretot jurídics i va optar per editar-los en CD-ROM. “Vam pensar que per fer recerca seria molt més pràctic que no pas consultar els volums pel sistema habitual”, confessa. I l'aposta va reeixir. En els darrers tres anys les vendes han augmentat un 69% i l'any 2001 la facturació va superar els dos milions d'euros.

A partir d'aquí, es va optar també per una web (www.bosch.es) en què s'actualitza cada dia la legislació vigent a través de la xarxa. Un servei gratuït vinculat als diferents col·legis d'advocats. Tam-

bé, des de l'octubre, elaboren la primera revista jurídica *on line*. Ferré afirma que “ara l'únic problema és el procés de familiaritzar els juristes amb les noves tecnologies perquè, en general, no hi estan massa avesats”.

Però, a banda dels nous plantejaments, en la innovació és molt important la gestió d'aquesta i l'estructura organitzativa de l'empresa, sobretot si l'equip que s'hi destina és nombrós. És el cas de Zanini Auto Group, una multinacional catalana amb més de set-cents treballadors i amb plantes de producció a Brasil, l'estat francès i Mèxic. Aquesta empresa es dedica a dissenyar i fabricar components per al sector de l'automoció a través de la injecció de termoplàstics.

L'any 1999 Zanini Auto Group va decidir-se a contractar una persona per fomentar la R+D. L'escollit va ser August Mayer, qui, junt amb la direcció, va adonar-se que la multinacional necessitava una gestió més àmplia, una sistematització de la innovació, “un concepte que ja inclou la R+D i que pretén interactuar a tots els nivells, des del producte final fins a la feina dels enginyers”, explica l'actual director d'Enginyeria i Innovació.

Mayer també apunta que “no és que fins llavors no s'hagués innovat, sinó que des d'aleshores es fa de manera més seriosa”.

Una de les pràctiques innovadores que es duen a terme des de fa poc més d'un any és el laboratori virtual. Una simulació per ordinador dels assaigs de verificació de les característiques mecàniques i dels processos de fabricació que requereixen les peces desenvolupades. “Així s'aconsegueix reduir temps i cost de desenvolupament, dos aspectes importants per al client de l'automoció, que de forma indirecta et demana que innovis”, puntualitza Mayer.

Fomentar la innovació. El Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat, a través del Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM), concedeix els Premis a la Innovació Tecnològica des de 1983. L'objectiu és sensibilitzar les empreses catalanes de la importància que suposa la gestió de la innovació. Aquests guardons s'atorguen a les empreses que, d'una manera o d'una altra, destaquen en la seva aposta per la innovació. El jurat el formen professionals de diversos camps, des de l'educació universitària i la recerca fins a l'economia, passant per membres del mateix CIDEM i d'empreses guardonades amb anterioritat. Els premis s'emmarquen en el Pla d'Innovació de Catalunya.

L'Editorial Bosch i la multinacional Zanini Auto Group són només dos exemples d'un teixit més bast d'empreses que opten cada any als guardons. Dos models de la necessitat d'innovació per superar reptes o donar girs empresarials cercant camps més productius i pioners. Aquest també és el cas d'un altre dels guardonats, Tallers Mecànics Comas, un negoci familiar gestionat per Àngel i Llorenç Comas. La seva empresa realitza treballs de manteniment i revestiment en el sector de la mecanització. Tot i que el pare dels germans Comas va començar el negoci en el sector tèxtil, una certa crisi en aquest va fer canviar el plantejament de l'empresa i va ser així com, ara fa divuit anys, van adquirir el seu primer equip de plasma no transferit per dur a terme aplicacions de projecció tèrmica. Llavors n'hi havia

molt pocs a Europa, però van saber escollir. "Al principi ens preguntaven de què parlàvem, perquè aquesta tecnologia era desconeguda per a la majoria. Després, però, els clients van agafar confiança i es recorden de nosaltres quan hi ha problemes", assegura Àngel Comas, el director gerent. Comas també sosté que els clients volen resultats i això "només s'aconsegueix si s'incorpora nova tecnologia, tot i que en el fons ho fem perquè ens agrada innovar". I és que Tallers Mecànics Comas col·labora amb el Centre de Projectió Tèrmica de la Universitat de Barcelona des de fa sis anys i ha liderat altres projectes d'àmbit europeu. Fins i tot treballen amb el Massachusetts Institute of Technology dels EUA des de l'any 1997. Tot plegat ha dut aquest negoci de Blanes a convertir-se en el líder del mercat de l'estat espanyol en l'aplicació de tecnologies de recobriments per projecció tèrmica. Amb una plantilla de només 29 treballadors ha facturat, durant el 2001, més de tres milions d'euros, i disposa d'una cartera de clients considerable, com Repsol, Henkel o Krupp. Pel que fa a exportacions, l'any 2001 havien augmentat en més d'un 2% respecte al període anterior.

El cas paradigmàtic, però, pel que fa a l'exportació, és la fàbrica Sony BCN Plant, guardonada també amb el premi a la Innovació Tecnològica 2002. La filial de la multinacional japonesa, ubicada a Viladecavalls (Vallès Occidental), destina un 90% de la seva activitat a l'exportació i l'any 2001 va facturar prop de 860 milions d'euros i es va convertir en el centre tecnològic europeu de Sony. La clau de l'èxit respon, novament, a un programa de R+D en què es basa el 8,5% dels 1.400 treballadors de la planta. Això i la gestió d'un procés logístic capdavanter (*supply chain management*). Amb aquest, s'aconsegueix un compliment adequat dels requeriments del mercat, casant quantitats i dades de subministrament. És a dir, evitant pèrdues tant per no disponibilitat de producte com per sobre-estoc.

En el cas de Sony BCN Plant, doncs, la innovació no és només tecnològica, sinó també d'organització de l'empresa. El director de recursos humans, Albert Es-

A dalt, els guardonats en la convocatòria d'enguany dels Premis a la Innovació Tecnològica que convoca el CIDEM. Enmig de tots ells, el president català, Jordi Pujol, i el fins fa poc conseller d'Indústria, Comerç i Turisme, Antoni Subirà. A sota, les instal·lacions de les empreses premiades: Sony (esquerra), Zanini (dreta) i Comas (a sota, a l'esquerra), i el web d'Editorial Bosch.

cobar, té clar que "es busca el valor afegit perquè el fet de poder competir el dona l'aposta constant per la innovació tant pel que fa a les tecnologies com a la gestió interna".

Aquestes quatre empreses són només la punta d'espasa de tot un planter que ha pres consciència que innovar és vital per competir en els respectius mercats. Unes hi han optat davant d'una crisi, d'altres

preveient la duresa del mercat, i totes han hagut d'esperar un temps fins a veure els fruits. Ho assumia Àngel Comas: "Els primers resultats van trigar a arribar, però sense innovació qui sap què hagués passat." La conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme, a través del CIDEM, els ha premiat per això, per l'esforç.

Joan Esculies